

Pigen i åen

I 1952 havde Randers 650-års jubilæum. I den anledning havde den unge Randers kunstner Sven Dalsgaard foræret Randers Kommune en skulptur af en ung "Randers pige" som skulle opstilles Gudenåen på Påskeøen tæt på Randers Bro.

Skulpturen var malet med fluorescerende farve og var oplyst om aftenen, så den næsten virkede selvlysende i mørket.



Skulpturen blev dengang set som provokation for mange Randers-borgere, og hendes karakteristiske kvindeskikkelse blev opfattet som en hån mod byens piger. Randers var jo kendt for sine laks, Randers handsker og smukke piger. Figurens form og pigens spidse knæ, gjorde at skulpturen blev udsat for hærværk og vandalisme. Skulpturen var opført i forgængelige materialer som brædder og pap, og det var derfor ikke svært for vandalerne at ødelægge skulpturen helt. Den blev genopført – men endnu engang ødelagt.

Det tog hårdt på Sven Dalsgaard, han var dybt skuffet og bitter, så til sidst fjernede han skulpturen, som han skrottede. Den stod ikke engang hele året.

(som det ses på mit postkort er den øverste hvide kant klippet af, så skulle en af Jer have et perfekt kort er jeg meget interesseret.)

På Sven Dalsgaards 100-års fødselsdag i 2014 havde nogle ildsjæle i Randers fået genskabt skulpturen. Man havde nok fået medlidenhed med Sven Dalsgård over at Randers-borgerne havde taget så dårligt imod hans gave.

Det var elever fra erhvervsskolen Tradium der lavede den nye skulptur, af rustfri stål, så den nu kunne modstå vejrliget m.m., og det var Søren Fischer som ejede Randers Tandhjulsfabrik, og som var en stor beundrer af Sven Dalsgaard, der finansierede projektet.

Skulpturen blev den 9. august 2014 placeret på sin gamle plads på Påskeøen.

På pladsen stod før en stor guld-vase, som samtidig var et springvand, den var til restaurering, da bladguldet havde taget stor skade af vind og vejr.



I 2016 var guld-vasen restaureret og skulle have sin vante plads på Påskeøen, hvilket betød at Sven Dalsgaards skulptur Pigen i åen, endnu engang blev fjernet fra sin plads.

Her ses Mogens Møllers guld-vasen, som i daglig tale hedder GUDENÅ-KRUKKEN, på sin vante plads.

Fredag den 7. oktober 2016 tager "Pigen i åen" på en rejse mod foreløbig ukendte mål. Skulpturen blev hentet af en BMS-kran.

Der er ingen tvivl om, at mange borgere i Randers har skiftet mening om skulpturen. De har nu været glade for at se "Pigen i åen" igen, så hvad nu?

Der er blevet arbejdet ihærdig på at få "Pigen i åen" tilbage på Påskeøen, men trods en ihærdig indsats lykkedes det ikke lige med det samme.

En af foregangsmændene for at få "Pigen i åen" tilbage i Gudenåen, var Claus Ørsted som ejer Cyklebørsen i Mariagergade. Han var også en stor beundrer af Sven Dalsgaard, og har en stor samling af ham.

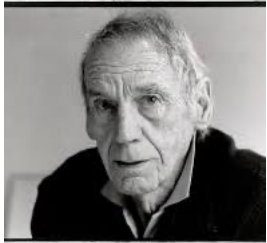
Det lykkedes og den 23. oktober 2020 skulle skulpturen tilbage på øen, for tredje gang.

Skulpturen der havde stået i magasin siden 2016, har nu fået en ny blivende plads. Den skal igen stå på Påskeøen, men nu i den modsatte ende af øen, hvor den kan betragtes fra den nedlagte jernbanebro, i daglig tale "Den blå bro" som nu er for gående og cyklister.

På billedet til højre, er den ved at blive hejst på plads



Her er skulpturen placeret på sin nye plads på Påskeøen. Borgmester Torben Hansen holdt en fin tale, og roste initiativtagerne for det store arbejde de havde gjort. Nu får "Pigen i åen" forhåbentligt et godt og langt liv på øen.



Sven Dalsgaard var autodidakt billedkunstner, digter og skulptør. Han er født og opvokset i Randers i 1914 og forbliver bosat i Randers til sin død i 1999.

Han debuterede på Kunsternes Efterårsudstilling i 1943. Han fik i løbet af årene en del priser og tilkendegivelser for sine værker, bla. Thorvaldsens Medalje. Fra 1973-79 var han gæsteprofessor ved Det Kgl. Danske Kunstakademi.

Han var i alle årene utrolig produktiv. For dem som ikke kender ham, er her to litografier og en skulptur



Kell Pedersen
Randers
25.05.2024

Ps. Nogle af jer undrer jer nok over hvorfor jeg er begyndt at købe og samle på Randers postkort fra 1945-1960.

Det var "Pigen i Åen" der gav mig inspirationen. Så har I fotopostkort fra Randers i den periode er jeg interesseret.

Min plan er at lave en udstillingssamling med titlen "Randers postkort fra min barndom". Det er jo det Randers jeg er vokset op med og kan huske.